

K novi solidarnosti

Poklicanost Cerkve je združevati v Kristusovem miru žene, može in otroke vseh jezikov, vseh narodov, po vsem svetu. To je znamenje, da evangelij govori resnico, to je Kristusovo telo, živo po Svetem Duhu. Tako je “Kristus občestva” navzoč.¹⁶

“Ko Cerkev neutrudno poslušaj,¹⁷ pomirja in skrbi za spravo, postane tisto, kar je v vsem svojem veličastvu – občestvo ljubezni, sočutja, tolažbe, jasn odsev vstalega Kristusa. Cerkev, ki ni nikoli odsotna, ki se nikoli ne brani in je osvobodjena vseh oblik strogosti, lahko omogoči, da ponižno zaupanje vere zasije neposredno v naših srcih.”¹⁸

PRIZADEVATI SI BITI “SOL ZEMLJE”

Kristus občestva ni prišel, da bi kristjane spremenil v zaprto in ločeno družbo. Pošilja jih, da bi služili človeštvu kot kvas zaupanja in miru.¹⁹ Vidno občestvo med kristjani ni samo sebi namen, ampak je znamenje v človeštvu: “Vi ste sol zemlje.”²⁰

S svojim križem in vstajenjem Kristus ustoliči novo solidarnost med vsemi ljudmi. Razdrobljenost človeštva v nasprotujoče si skupine je v Njem že premagana, v Njem vsi postanemo ena družina.²¹ Sprava z Bogom pomeni spravo med ljudmi.²²

Če pa se sol pokvari ... Kristjani si moramo priznati, da smo velikokrat mi tisti, ki zasenčimo to Kristusovo sporočilo. Konkretno: kako lahko izžarevamo mir, če ostajamo razdeljeni?

Smo v trenutku zgodovine, ko je pomembno ponovno oživiti sporočilo ljubezni in miru. Bomo storili vse, kar lahko, da bo, osvobodeno nespornost, žarelo v svoji prvotni preprostosti?

Ali lahko, brez kakršnegakoli vsiljevanja, potujemo skupaj s tistimi, ki niso enake vere kot mi, pa vseeno z vsem srcem iščejo resnico?²³

Pri našem prizadevanju za nove oblike solidarnosti in za odpiranje poti zaupanja so in vedno bodo preizkušnje. Včasih se bo zdelo, da nas premagujejo. Kaj naj torej storimo? Mar ni naš odgovor na naše lastne preizkušnje in na preizkušnje drugih, da ljubimo še več?

f. Alois

¹⁶ “Kristus občestva” je izraz brata Rogerja. Teolog iz Berlina, Dietrich Bonhoeffer, je, ko je bil še zelo mlad (star 21 let), skoval izraz “Kristus, ki obstaja kot občestvo”. Zapisal je, da je “skozi Kristusa človeštvo povezano v občestvo z Bogom”. (Bonhoeffer, *Sanctorum communio*)

¹⁷ Povsod v Cerkvi bi službo poslušanja lahko opravljali možje in žene, ki bi se posvetili temu. Tudi laiki zmorej v sodelovanju s posvečenimi duhovniki poslušati na tak način.

¹⁸ Brother Roger, *Peace of Heart in All Things*.

¹⁹ Če to služenje pomeni, da je treba ubrati nasprotno pot od vsega, kar razčlovečuje naše družbe, potem je treba to storiti predvsem in vedno v spoštljivem in ustvarjalnem dialogu med različnimi kulturami sveta in vsemi generacijami. “Kvas svojo moč pokaže šele, ko je blizu testa, in ne le blizu, marveč, ko je tako premešan, da se ga ne da več ločiti od njega.” (Sv. Janez Zlatousti, *Pridiga 46 o Mateju*)

²⁰ Mt 5,13.

²¹ Kristus je rekel: “In ko bom povzdignjen z zemlje, bom vse pritegnil k sebi” (Jn 12,32). Apostol Pavel pa piše: “Ni ne Juda ne Grka, ni ne sužnja ne svobodnjaka, ni ne moškega ne ženske.” (Gal 3,28).

²² Prim Ef 2,14–18. Kristus je uničil steno pregrade med božjim ljudstvom in ostalimi. Bog je vsem dostopen. Solidarnost ne more biti omejena na eno družino ali en narod; gre preko vseh posebnih interesov.

²³ Npr. z deljenjem o vprašanih kot: Kakšen je pomen mojega življenja? Kaj ga usmerja? Kateri cilj osmisli moj obstoj?

Naslednja tri leta in pol naše “Romanje zaupanja na zemlji” išče načine, kako udejanjiti teme tega pisma za novo solidarnost.

Novo solidarnost, ki bo lahko združila vse, ki so romarji miru, romarji resnice, verujoči ali neverujoči.

Tri leta in pol, da bi mladim z vseh celin omogočili, da mobilizirajo svojo energijo, da zberejo svoja hrepenenja, intuicije in izkušnje.

2012: Odpiranje poti zaupanja med ljudmi.

2013: Odkrivanje izvirov zaupanja v Bogu.

2014: Prizadevanje za vidno občestvo med vsemi, ki ljubijo Kristusa.

2015: Postati “sol zemlje.”

In, da bi združili to iskanje in pridobili nov zagon,

bo avgusta 2015 v Taizéju:

Shod za novo solidarnost

75. obletnica ustanovitve Taizéja
100. obletnica rojstva brata Rogerja

Da bi lahko prisluhnili čim več mladim, potekajo pripravljajalna srečanja na vseh celinah.

Da bi nova solidarnost med ljudmi lahko vzniknila na vseh ravneh – v družinah, skupnostih, mestih in vaseh, med državami in celinami – so potrebne pogumne odločitve.¹

Zavedajoč se nevarnosti in trpljenja, ki bremenita človeštvo in planet, se ne želimo vdati strahu in usodi.²

¹ Čeprav je človeška solidarnost vedno bila potrebna, jo je treba z novimi načini vedno znova obnavljati in pomlajati. Danes je, morda še bolj kot kadarkoli prej, bistveno, da mlajše generacije pripravijo pravičnejšo delitev zemeljskih virov in porazdelitev bogastva med celinami in znotraj posameznih držav.

² Spodbujanje k novi solidarnosti je mogoče. Izvira iz prepričanja, da zgodovina sveta ni določena vnaprej. Spomnimo se na nekaj primerov: po drugi svetovni vojni je nekaj voditeljev proti vsem pričakovanjem verjelo v spravo in pogumno so solidarnostno začeli graditi Evropo; mirna revolucija je leta 1986 močno spremenila situacijo na Filipinih; znano poljsko ljudsko gibanje Solidarnost, ki je brez nasilja pripravilo pot v svobodo za mnoge evropske države; padec Berlinskega zidu leta 1989 je bil le nekaj let pred tem nepredstavljiv; države Latinske Amerike so se hkrati odločile za pot demokracije in začele z gospodarskim razvojem brez primere, za katerega se

Vendar pa razočaranje nenehno ogroža drobno človeško upanje. Gospodarske težave, ki jih je vedno težje prenašati, včasih ogromna zapletenost družb in nemoč vpricho naravnih nesreč – vse to teži k temu, da bi se zadušili sveži poganjki upanja.³

Mar ni prišel čas, da še bolj odkrijemo izvire zaupanja, da bi lahko ustvarili nove oblike solidarnosti?

Nobeno človeško bitje in nobena družba ne moreta živeti brez zaupanja.

upa, da bodo od njega brez odlašanja imeli korist tudi najrevnejši; konec politike apartheida v Južni Afriki in razširjene roke Nelsona Mandele so vodile k nepričakovani spravi; pred kratkim pa smo bili priče koncu političnega nasilja na Severnem Irskem in v Baskiji.

³ Zaskrbljeni smo zaradi svetovne gospodarske krize. Geopolitično razmerje moči se spreminja. Neenakosti se povečujejo. Kar je včeraj pomenilo varnost, danes tega ne pomeni več. Je to morda razlog, da bolj premišljujemo o svojih življenjskih odločitvah?

Kadar je zaupanje bilo izneverjeno, rane pustijo globoke sledi.

Zaupanje ni slepa lahkovernost; to ni lahka beseda. Je rezultat izbire, plod notranjega boja. Vsak dan smo pozvani k temu, da se odločimo za zaupanje namesto za zaskrbljenost.

ZAUPANJE MED LJUDMI

Odpiranje poti zaupanja odgovarja na klic v sili: čeprav se je vedno lažje sporazumevati, naše družbe ostajajo razdeljene in razdrobljene.

Ne le med narodi in celinami, zidovi obstajajo tudi blizu nas, celo v človeškem srcu. Pomislimo na predsodke med različnimi narodnostmi. Pomislimo na priseljence, ki so tako blizu, a hkrati tako daleč. Posamezne religije se med seboj ne poznajo, še celo kristjani so razdeljeni v množico različnih veroizpovedi.

Svetovni mir se začne v naših srcih.

Za spodbuditev solidarnosti moramo k drugim, včasih praznih rok, jih poslušati, skušati razumeti, pa čeprav morda ne mislijo enako kot mi ... in že se brezizhodna situacija lahko spremeni.

Poskusimo biti pozorni do najbolj ubogih, do tistih, ki ne najdejo dela ... Našo pozornost do najbolj revnih lahko izrazimo z družbeno zavzetostjo. Še več, gre za držo odprtosti do vseh: tisti, ki so nam blizu, so na nek način hkrati tudi revni, ki nas potrebujejo.⁴

Nekateri se zaradi revščine in nepravčnosti vda-
jajo nepokorščini ali pa jih celo mika nepremišljeno nasilje. Nasilje ne more biti sredstvo za spreminjanje družb.⁵ Poslušati moramo mlade, ki izražajo svojo ogorčenost, da bi lahko razumeli razloge zanjo.⁶

Ukoreninjena prepričanja krepijo spodbudo k novi solidarnosti: potreba po delitvi je eno izmed njih.⁷ To je nujnost, ki lahko združi tako vernike različnih veroizpovedi kot tudi verujoče in neverujoče.

ZAUPANJE V BOGA

Solidarnost med ljudmi lahko trdne temelje odkrije v odnosu do Boga, kljub temu pa se o zaupanju v Boga dvomi. Mnogi verujoči so to negativno izkušnjo doživeli na delovnem mestu ali pri študiju, včasih tudi v svoji družini.

Mnogi ne zmorejo verjeti v Boga, ki jih ljubi osebno. Mnogi se tudi povsem odkritosrčno sprašujejo: Kako naj vem, če imam vero?

Danes se zdi, da je vera tveganje, tveganje zaupanja.

Vera na prvem mestu ni zvestoba resnicam, je odnos z Bogom.⁸ Kliče nas, da se obrnemo k svetlobi, ki prihaja od Boga.

Sploh ne zato, da bi zaradi tega postajali zaslužnjeni ali potlačili osebno izpolnitev,⁹ vera v Boga nas osvobaja – osvobaja nas strahu, osvobaja za služenje tistim, ki nam jih zaupa Bog.¹⁰

Vprašali ste, kaj lahko Taizé stori za nas. Naš odgovor je: lahko storite to, kar že počnete: pokažite nam, kako ohraniti notranji mir. Potrebujemo vašo molitev in vso naklonjenost, ki ste nam jo pokazali. Lahko pomagate deliti to tudi z drugimi mladimi, ki so zaskrbljeni o enakih stvareh.”

⁷ Npr. mišljenje, da so države Zahoda bolj kot, da bi pošiljale humanitarno pomoč Afriki, poklicane, da zagotovijo pravico na tej celini. Enako velja za druge države, npr. Haiti. Haitijci, ki so tako zelo dostojanstveni in imajo pristno vero, so med najbolj zlorabljenimi in ponižanimi v zgodovini.

⁸ Papež Benedikt XVI. je ob različnih priložnostih poudaril, da je osebni odnos z Bogom temelj vere, npr.: “Na začetku kristjanovega bitja ni neka etična odločitev ali velika ideja, ampak srečanje z nekim dogodkom, z neko Osebo, ki daje njegovemu življenju novo obzorje in s tem njegovo odločilno usmeritev.” (Benedikt XVI., *Bog je ljubezen*, Uvod, št. 1)

⁹ Našo vero je potrebno stalno očiščevati z vračanja krivde in strahov, včasih tudi preko notranjega boja med dvomom in zaupanjem. Naš razum pri tem boju sodeluje in ni zadovoljen s preprostim učenjem na pamet. Zaradi tega se mnogi mladi danes ne zadovoljijo s sklicevanjem na Cerkevne tradicije; za spodbujanje zaupanja iz vere sta zanje osebno sodelovanje in prepričanje neobhodna.

¹⁰ Martin Luther je v komentarju na besede apostola Pavla “Čeprav sem osvobojen vseh, sem vendar postal služabnik vseh” (1 Kor 9,19) zapisal: “Kristjan je svoboden človek, gospodar vseh stvari in ni nikogaršnji podložnik. Kristjan je zelo pokoren služabnik, podložen vsem.” (Luther, *O svobodi kristjana*)

Bolj kot zaupanje v Boga raste, bolj se naša srca razširjajo, da bi lahko zaobsegla vse, kar je človeškega na svetu v vseh kulturah. Prav tako postanejo zmožna sprejeti znanosti in tehnologije, ki nam omogočajo lajšanje trpljenja in družbeni napredek.

Tako kakor Sonce je tudi Bog prebleščeč, da bi lahko sami zrlj vanj. Toda Jezus omogoča, da božja svetloba zažari. Celotno Sveto pismo nas vodi k temu zaupanju: povsem nadnaravni Bog vstopi v našo človeško resničnost in nam govori v jeziku, ki ga razumemo.

Kaj je značilno za krščansko vero? Oseba Jezusa in živ odnos z njim. Tega nikoli ne bomo mogli v polnosti razumeti.

KRISTUS OBČESTVA

Vsi smo romarji, iskalci resnice. Verjeti v Kristusa ne pomeni prilaščati si resnico, ampak dopustiti Njemu, ki je resnica, da nas prevzame in se napotiti k njenemu razodetju v polnosti.

Kar je in bo vedno ostalo kot novo in osupljivo, je to, da je Jezus božjo svetlobo posredoval s preprostim življenjem. Božje življenje ga je naredilo še bolj človeškega.¹¹ Bog je obnovil svoje zaupanje v človeški rod tako, da se je v polnosti izrazil v preprostosti človeškega življenja. Omogočil nam je, da zaupamo v človeka. Od tistega trenutka dalje ne moremo zgubiti upanja ne v svet ne v nas same.

Jezus je s sprejemom nasilne smrti, ne da bi se nanjo odzval z nasiljem, prinesel božjo ljubezen tja, kjer je bilo le sovraštvo.¹² Na križu se je uprl vdanosti v usodo in nememu opazovanju. Ljubil je do zadnjega trenutka in, kljub nesmiselnemu in nedoumljivemu trpljenju, ohranil zaupanje, da je Bog večji od zla in da smrt ne bo imela zadnje besede. Presenetljivo je njegovo trpljenje na križu postalo znamenje njegove neskončne ljubezni.¹³

Bog ga je obudil od mrtvih. Kristus ne pripada le preteklosti: z nami je tukaj, vsak dan. Izroča nam Svetega Duha, ki nam omogoča življenje z Bogom.

Središče naše vere je vstali Kristus, prisoten med nami, in z vsakim ima osebno vez ljubezni. Pogled k Njemu vzpodbuja čudeže in globlje razumevanje našega obstoja.

Ko se v molitvi obračamo k njegovi luči, ta sčasoma zasije v nas. Skrivnost Kristusa postane skrivnost našega življenja. Naša notranja protislovja in naši strahovi morda ne bodo zbledeli, toda po Svetem Duhu Kristus vstopa v naše skrbi tako globoko, da je tema razsvetljena.¹⁴

Molitev nas istočasno vodi k Bogu in tudi k svetu.

Tudi mi smo poklicani, kot Marija Magdalena, ki je na velikonočno jutro videla Kristusa živega, da to dobro novico delimo z drugimi.¹⁵

⁴ Revščina ne zadeva le materialne plati življenja. Lahko se kaže tudi v pomanjkanju prijateljev, nezmožnosti najti smisel življenja, nedostopnosti do duhovnega bogastva, kot je poezija, glasba, umetnost – vsega, kar nas odpira za lepoto stvarstva.

⁵ Na predvečer padca Berlinskega zidu leta 1989 v Vzhodni Nemčiji so organizatorji uličnih protestov udeležence pozvali, naj nosijo prižgano svečo. Z eno roko so jo držali, z drugo pa zaščitili plamen pred vetrom in nobena roka ni bila prosta za dejanje nasilja.

⁶ Mladi Španci, vključeni v gibanje *indignados* v Madridu, so mi pisali: “Lahko se zgodi karkoli, če se situacija ne bo izboljšala. Mnogi so brezposelni, izgubljajo svoje domove in osnovne človekove pravice. Naraščata zmeda in jeza zaradi nepravilnega sodnega, gospodarskega in družbenega sistema, lažne demokracije, ki ne zagotavlja v ustavi zapisane državljske pravice do primerne stanovanj ter fizične in psihične skladnosti.

¹² “Ko so ga sramotili, ni vračal sramotenja, ko je trpel, ni grozil, ampak je vse prepuščal njemu, ki sodi pravično.” (1 Pt 2,23)

¹³ Pogosto smo v zadregi, ko se soočamo z nerazumljivim trpljenjem nedolžnih. “Kje je Bog?” je vprašanje, klic, ki odmeva skozi človeško zgodovino in se dotika naših src. Nimamo pripravljenega odgovora, ampak lahko zaupamo Kristusu, ki je premagal smrt in je ob nas pri našem trpljenju.

¹⁴ Premišljevanje božje svetlobe, molitev je tudi poslušanje. S pomočjo Svetega pisma razumemo, da je Bog tisti, ki nam govori in nas včasih sprašuje. In Kristus je za nas včasih reven mož, ki želi biti ljubljen in nam govori: “Stojim pred vrati in trkam”. (Raz 3, 20)

¹⁵ Prim. Jn 20,11–18.

¹¹ Jezus ni bil velik asket. Delal je čudeže, še posebej je ozdravljaj, ampak v tistem odločilnem trenutku na križu, ko bi lahko dokazal, da je resnično poslan od Boga, je bil Bog tiho in to tišino je želel deliti z vsemi trepečimi. Apostolom je bilo težko razumeti, da je bil Jezus skromni odrešenik. Upali so, da bo spremenil družbene ali politične okoliščine tistega časa; niso se zavedali, da je prišel predvsem zato, da bi izkoreninil zlo.